

ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΕΣ

ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΜΕ ΤΗ ΜΑΡΙΖΑ ΝΤΕΚΑΣΤΡΟ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχεδίασε η Μαρίζα Ντεκάστρο, παιδαγωγός-συγγραφέας,
για την πολιτιστική εταιρεία Η ΠΥΡΝΑ.

Βιβλιογραφία

Πάνος Βαλαβάνης-Ιωάννα Φωκά, Περίπατοι στην Αττική, εκδ. Κέδρος
Μαρίζα Ντεκάστρο, Το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, Τα μνημεία και τα έργα των ανθρώπων, εκδ. Μεταίχμιο
Η Αθήνα σε 7 διαδρομές, εκδ. Μεταίχμιο
Παπαχατζής Ν. Πausανίου Περιήγησις, Αττικά, Εκδοτική Αθηνών

Αγαπητοί συνοδοί των μικρών περιηγητών

Οι περιηγήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία φιλοδοξούν να προσφέρουν μια ενδιαφέρουσα εμπειρία στα παιδιά μας αλλά και σ' εσάς τους ενήλικους. Μια εμπειρία που βασίζεται στην ανακάλυψη των πολιτισμικών αγαθών και την ψυχαγωγία.

Τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα παίζοντας, ανταλλάσσοντας απόψεις, κάνοντας πειράματα και δοκιμές, δουλεύοντας ομαδικά. Παράλληλα, εσείς οι ενήλικοι θα βγείτε από τον καθημερινό σας ρόλο και θα ανακαλύψετε τις ικανότητες των παιδιών σας αλλά και τις δικές σας δυνατότητες. Πιστεύουμε λοιπόν ότι η ενεργή συμμετοχή των ενηλίκων στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα επιβάλλεται καθώς δίνει τη χαρά στα παιδιά και την ικανοποίηση στους μεγάλους ότι συνεργάζονται σε μια κοινή δραστηριότητα που ξεφεύγει από το στενό προγραμματισμένο πλαίσιο του σπιτιού.

Η περιήγηση και οι δραστηριότητες στο χώρο δεν σταματούν όταν τελειώσει το πρόγραμμα, αλλά δίνουν την ευκαιρία πολλών ακόμα επισκέψεων, είτε για περισσότερη μελέτη και βόλτα είτε για την οργάνωση μιας νέας επίσκεψης, όπου οι μικροί περιηγητές και οι γονείς τους μπορούν να ξεναγήσουν τους φίλους τους κι άλλες φορές.

Σήμερα θα ανεβούμε στην Ακρόπολη της Αθήνας.

Οδηγός μας θα είναι ο **Παυσανίας**, ένας αρχαίος ταξιδιώτης, ένας περιηγητής που ήρθε στην Ελλάδα γύρω στα 150 μ. Χ. και κατέγραψε στο ημερολόγιό του ό, τι είδε: Τους ναούς, τα αγάλματα, τα δημόσια κτίρια, τα στάδια, τα γυμναστήρια και τα σπίτια των Αθηναίων εκείνης της εποχής.

Το βιβλίο του Παυσανία, **Τα Αττικά**, είναι πολύτιμο βοήθημα για τους ιστορικούς και τους αρχαιολόγους της εποχής μας, γιατί διαβάζοντας την περιγραφή των κτισμάτων και του χώρου, μπόρεσαν οι επιστήμονες να αναπαραστήσουν ό, τι υπήρχε πάνω στην Ακρόπολη την εποχή της ακμής της Αθήνας.

Τι σημαίνει η λέξη **ακρόπολη**:

Σημαίνει

την άκρη της πόλης:

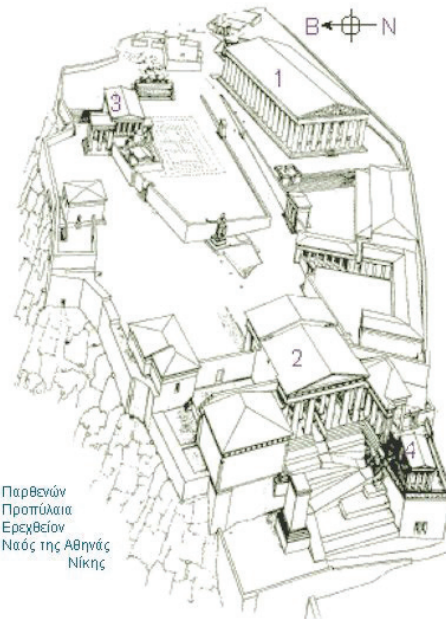
το πιο ψηλό σημείο της πόλης:

Η Ακρόπολη είναι χτισμένη σ' ένα βραχώδη λόφο. Άρα, η λέξη **ακρόπολη** σημαίνει

Υπήρχαν ακροπόλεις και σε άλλες αρχαίες πόλεις;

ΝΑΙ

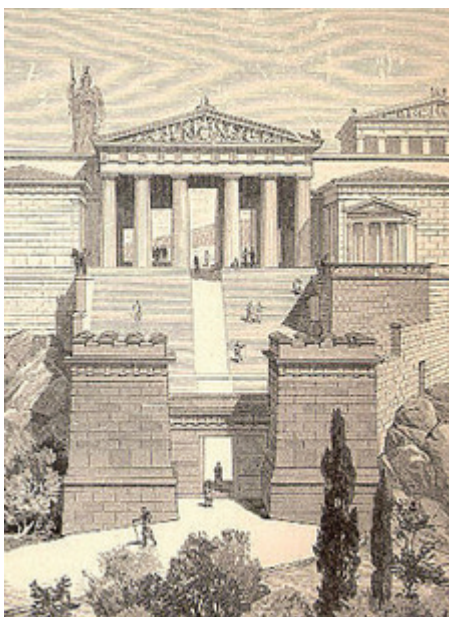
ΟΧΙ

- Πρώτη κατοίκηση του χώρου: το 3000 π. Χ. περίπου, στη νεολιθική εποχή
- Το κυκλώπειο τείχος χτίστηκε στη Μυκηναϊκή εποχή, το 1200 π. Χ. περίπου
- Το 700 π. Χ. περίπου, όταν καταργήθηκε η βασιλεία, ο χώρος αφιερώθηκε στους θεούς

Τα Προπύλαια: Η Είσοδος της Ακρόπολης

- Κίονας = κολώνα, στήλη
- Τα Προπύλαια ξεκίνησαν να χτίζονται το 437 π.Χ., πριν από τον Πελοποννησιακό πόλεμο.
- Η οικοδόμηση κόστισε 2012 τάλαντα.

1 τάλαντο = 6000 αθηναϊκές δραχμές. Δηλαδή 12.072.000 αθηναϊκές δραχμές.

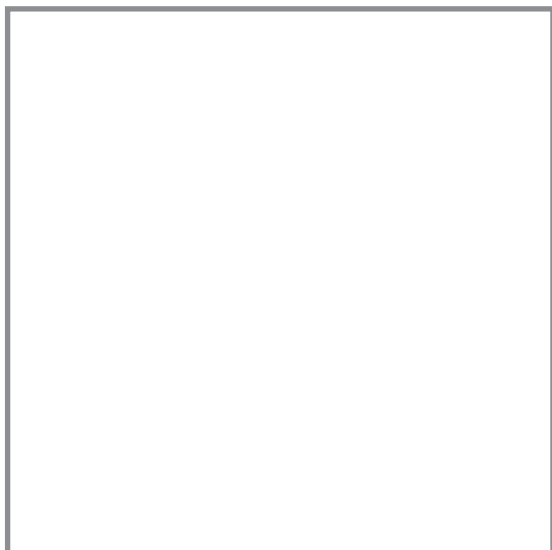
Παυσανίας: Η Ακρόπολη έχει μια είσοδο. Για δεύτερη δεν είναι κατάλληλη, γιατί είναι απότομη και οχυρωμένη με τείχος. Η είσοδος αυτή βρίσκεται στη δυτική πλευρά του βράχου.

Τα **Προπύλαια** είναι ένα πολύπλοκο οικοδόμημα, έργο του αρχιτέκτονα **Μνησικλή** που δεν ολοκληρώθηκε ποτέ.

Η πρόσοψη των Προπυλαίων και ο κεντρικός διάδρομος έχουν κίονες.

Να σχεδιάσεις ένα από τα κιονόκρανα κάθε ρυθμού.

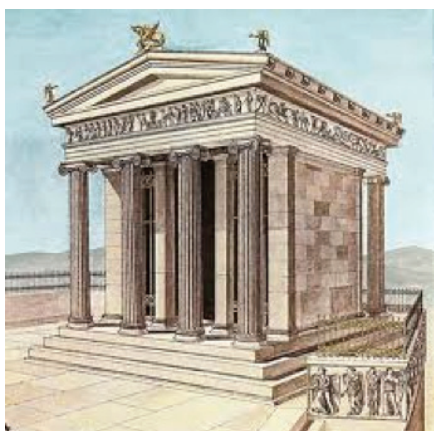
Ιωνικός ρυθμός

Δωρικός ρυθμός

Ο ναός της Αθηνάς Νίκης άρχισε να χτίζεται το 427 π. Χ.

- ο 1687, στον πόλεμο με τους Βενετούς, οι Οθωμανοί διέλυσαν τον ναό και χρησιμοποίησαν τους λίθους για να χτίσουν έναν προμαχώνα ώστε να ενισχύσουν το τείχος σ' εκείνο το σημείο. Στον ίδιο πόλεμο ανατινάχτηκε ένα τμήμα του Παρθενώνα.
- Το 1799 ο λόρδος Έλγιν αφαιρεί τμήματα των γλυπτών του Παρθενώνα.

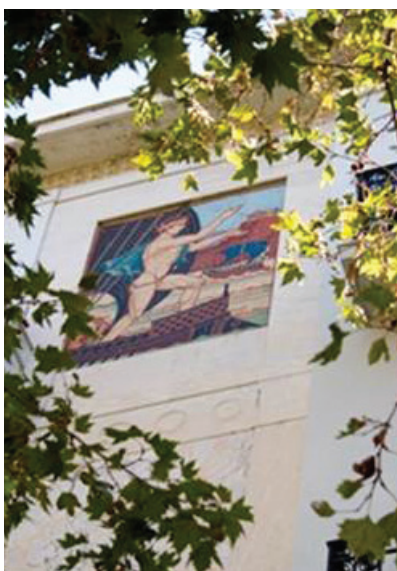
Από πού επέστρεψε ο Θησεάς; _____

Τι θα έβλεπε ο Αιγέας αν στεκόταν σ' αυτό το σημείο; _____

Παυσανίας: Δεξιά από τα Προπύλαια υπάρχει ο Ναός της Απτέρου Νίκης. Από το μέρος αυτό μπορείς να δεις τη θάλασσα, και λένε πως ο Αιγέας απ' αυτού ρίχτηκε κάτω κι αυτοκτόνησε όταν είδε το πλοίο του Θησεά να επιστρέφει με μαύρα πανιά.!

Ο ναός έχει κι άλλο όνομα. Τον ονόμαζαν και ναό της **Απτέρου Νίκης**. Στη μυθολογία υπάρχει μια φτερωτή θεά, η θεά Νίκη, που πετούσε, έλεγαν, πάνω από το πεδίο της μάχης και έδινε τη νίκη σε όποιον από τους αντιπάλους το άξιζε. Επειδή οι Αθηναίοι ήθελαν η Αθηνά να τους δίνει πάντα τη νίκη, της 'έκοψαν' τα φτερά για να μη φύγει ποτέ από την πόλη τους.

Ά (χωρίς) - πτερος (περά = φτερά)

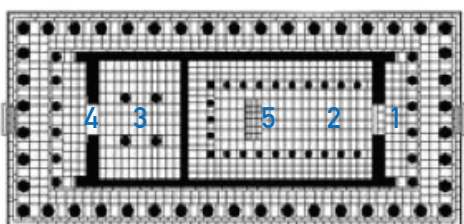

Ποιος εικονίζεται στο ψηφιδωτό της φωτογραφίας;

.....

Καθώς περπατάς στη Δ. Αρεοπαγίτου κοίτα ψηλά και θα το ανακαλύψεις σε ένα από τα κτήρια.

Ο Παρθενώνας, ο ναός της θεάς Αθηνάς είναι έργο των αρχιτεκτόνων **Ικτίνου** και **Καλλικράτη**.

- Η οικοδόμηση ξεκίνησε το 447-448 π. Χ, και διήρκεσε 10 χρόνια
- Διαστάσεις Παρθενώνα: μήκος 69,51μ. πλάτος 30,86 μ.
- Κίονες: 8 κίονες σε κάθε στενή πλευρά και από 17 στο μήκος.
- Ύψος κίωνων: 17μ. 10,40μ. πλάτος 1,904 στη βάση και 1,48μ. στην κορυφή
- Μετώπες: 92
- Ζωφόρος: πλάτος 1μ και μήκος 160 μ.
- Αετώματα: πλάτος 28μ.
- Χρυσελεφάντινο άγαλμα της Αθηνάς: Ύψος αγάλματος: 12 μ.
- Υλικά: ελεφαντόδοντο και χρυσός βάρους 1050 κιλών περίπου.
- Το άγαλμα χάθηκε τον 5ο αιώνα μ. Χ. όταν, λένε, πως μεταφέρθηκε από τους χριστιανούς στην Κωνσταντινούπολη.

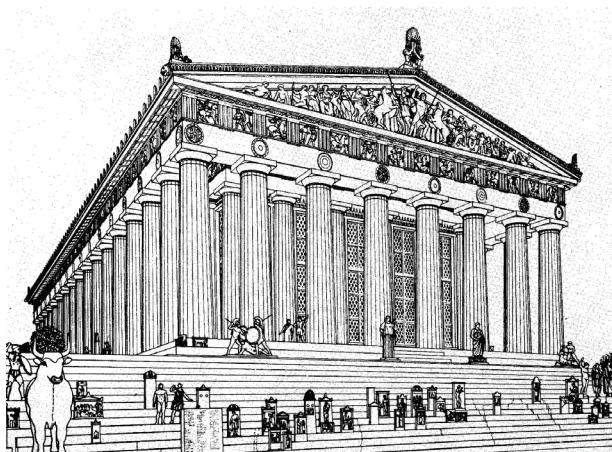
1. Ο **Πρόναος**, είναι η είσοδος του ναού και βρίσκεται στην ανατολική πλευρά του οικοδομήματος.
2. Ο **Σηκός**, είναι ο κυρίως χώρος όπου ήταν στημένο το άγαλμα της Αθηνάς.
3. Ο **κυρίως Παρθενώνας**, όπου ίσως φύλαγαν τα χρήματα και τους θησαυρούς της πόλης.
4. Ο **Οπισθόδομος**, είναι μια στοά όμοια και συμμετρική με τον πρόναο.
5. Το **βάθρο** του αγάλματος της θεάς.

Η γλυπτική διακόσμηση του ναού είναι έργο του γλύπτη **Φειδία** και των μαθητών του.

Στη **ζωφόρο**, την ταινία που διατρέχει το οικοδόμημα πίσω από την εξωτερική κιονοστοιχία, βλέπουμε λαξευμένη στο μάρμαρο την **Πομπή των Παναθηναίων**.

Στις 92 **μετώπες**, εικονίζονται ανάγλυφες σκηνές με μυθικά ή θειικά πρόσωπα.

Στο ανατολικό **αέτωμα**, πάνω από την είσοδο του ναού, απεικονίζεται **η Γέννηση της Αθηνάς**, ενώ στο δυτικό **η Φιλονικία της Αθηνάς με τον Ποσειδώνα**.

Το Ερέχθειο

- Στο τείχος, μπροστά από το ναό του Ποσειδώνα, οι Αθηναίοι είχαν εντοιχίσει σπονδύλους από τους κίονες του Παρθενώνα που είχαν καταστρέψει οι Πέρσες.
- Το χαρέμι του Τούρκου πασά της Αθήνας κατοικούσε στο Ερέχθειο.

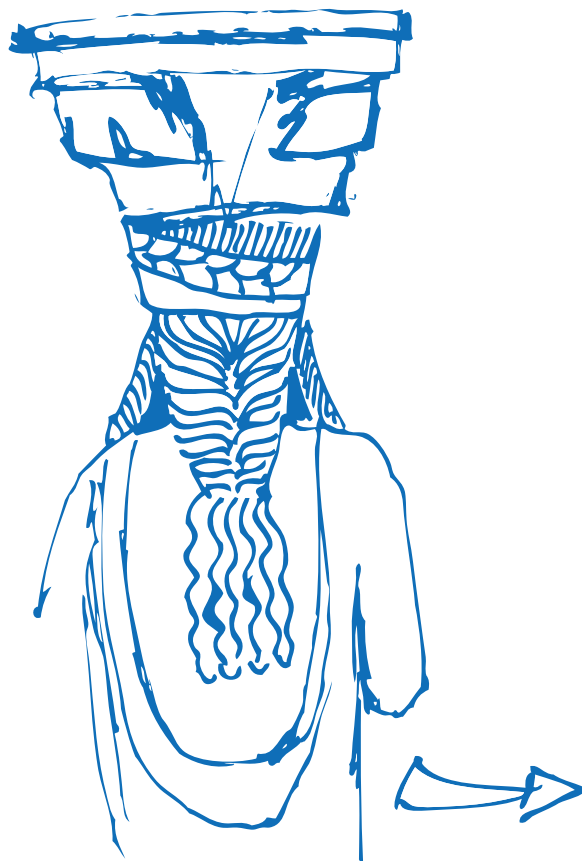
Παυσανίας: Το Ερέχθειο είναι ένα διπλό οικοδόμημα στο οποίο λατρεύονται πολλοί θεοί: Ο Ποσειδώνας, η Αθηνά, ο Ήφαιστος.

Το Ερέχθειο άρχισε να χτίζεται το 421 π. Χ. και ολοκληρώθηκε το 406\5 π. Χ. Βρίσκεται στο ιερότερο σημείο του βράχου, εκεί όπου λέγεται ότι ήταν η κατοικία του πρώτου βασιλιά των Αθηναίων, του **Κέκροπα**. Στο Ερέχθειο φύλαγαν το παλιό ξύλινο άγαλμα της Αθηνάς, το **ξόανο**, που πίστευαν ότι είχε πέσει από τον ουρανό. Εδώ επίσης υπήρχαν τα σημάδια του αγώνα της Αθηνάς και του Ποσειδώνα: Η ιερή ελιά και τα σημάδια της τριάινας. Εδώ έλεγαν ότι κατοικούσε το ιερό φίδι της Αθηνάς, ο **Εριχθόνιος**.

Η νότια πλευρά του ναού στολίζεται με 6 κοπέλες, τις **Καρυάτιδες**.

Για ποιο λόγο τοποθετήθηκαν οι Καρυάτιδες;

- Για να ομορφύνουν το κτίριο;
- Γιατί ήταν θεές και τις λάτρευαν;
- Αντικατέστησαν τις απλές κολόνες του ναού;

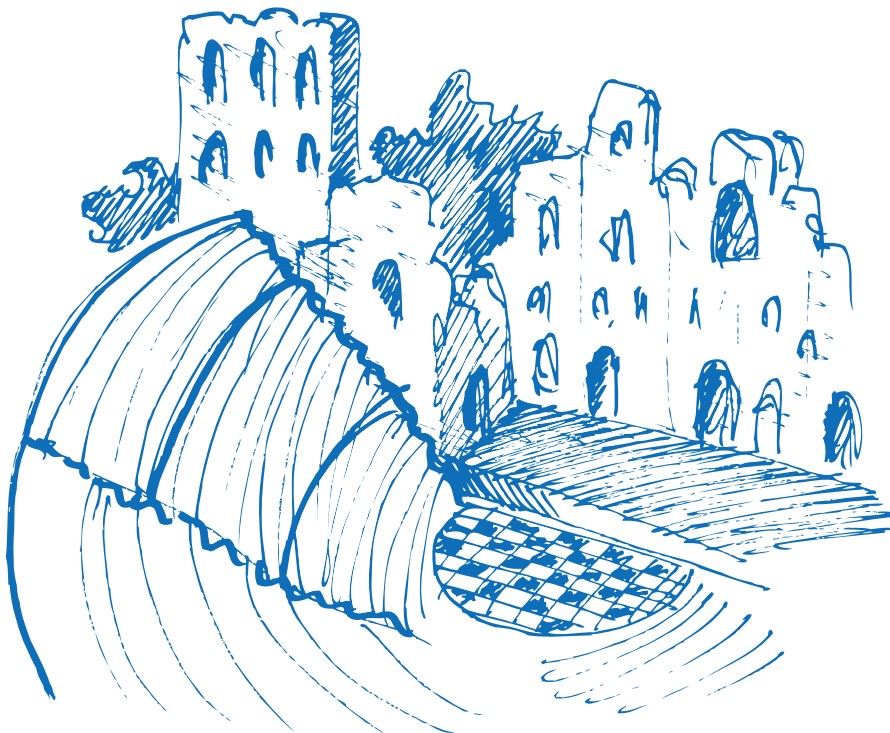
- Το Θέατρο του Διονύσου είναι το μεγαλύτερο αρχαίο θέατρο της Ελλάδας. Μπορούσαν να καθίσουν 20.000 θεατές περίπου.
- Ο Ηρώδης ο Αττικός έχτισε το Ωδείο, ένα σκεπαστό θέατρο, το 160-1 μ. Χ. Η στέγη κάηκε το 267 μ. Χ. στην επιδρομή των Ερούλων. Μπορούν να καθίσουν 5.000 θεατές.

Στα αρχαία χρόνια, τα θέατρα ήταν υπαίθρια και ήταν χτισμένα στους νότιους πρόποδες λόφων ώστε να προστατεύονται οι θεατές από τον κρύο άνεμο.

Στους νότιους πρόποδες του βράχου, υπάρχουν δυο θέατρα:

το Θέατρο του Διονύσου, που χτίστηκε γύρω στο 500 π. Χ. και το **Ωδείο του Ηρώδη του Αττικού**, που χτίστηκε στη ρωμαϊκή εποχή, το 161 μ. Χ.

Ξέρεις ποιο από τα δύο είναι το αρχαιότερο; _____

Βγάλε μια φωτογραφία το μνημείο που σου άρεσε περισσότερο και κόλλησέ τη στη σελίδα για να θυμάσαι την επίσκεψή σου στην Ακρόπολη.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ
